

Mobilità, cumpagnia ed infuormaziun

Preschantaziun da progets dals lavuratori d'avegnir

■ (anr/fa) Per gnir a dudir ils bsògns da la glied d'età avanzada i'ls cumüns da l'Engiadina Bassa s'haja realisà l'on passà quatter lavuratori d'avegnir. A Lavin ed a Ramosch sun gnüts preschantats uossa ils prüms resultats. L'on passà da primavaira vaiva la conferenza dals capos cumünals da l'Engiadina Bassa, da Samignun, Valsot, Scuol e Zernez, decis da realisar uschenomnats lavuratori d'avegnir. L'intent d'eira da gnir a savair che bsògns chi existan i'ls singuls cumüns e lur fracziuns per cha las senioras e'ls seniors possan abitar plü lönch pussibel pro els a chassa. Il böt es da mantgnair la sandà, la mobiltà e l'indipendenza da la generaziun plü veglia illa regiun. «Viver in Engiadina Bassa – eir ill'età avanzada» as nomna il proget chi vain manà da *Corsina Feuerstein*. Ella lavura pel Center da Sandà d'Engiadina Bassa (CSEB) e maina la cusglianza da chüra. Ils ulteriurs partenaris da quist proget sun l'Uffizi da sandà chantunal, la Pro Senectute e l'instituziun Radix Svizra chi s'ingascha pella promoziun da la sandà e la prevenziun.

Gruppas da lavur sun stattas activas

A chaschun dals quatter lavuratori chi sun gnüts realisats da l'on 2017 sun gnüdas, sco cha la manadra da proget ha dit, fundadas differentas gruppas da lavur. «Quistas gruppas chi consistan dals partecipants dals lavuratori han tut per mans differentes temas», ha Feuerstein cuntinuà, «sco p. ex. lös d'inscunter, sgürezza, lavur voluntaria ed infrastruttura.» Quistas gruppas da lavur s'han occupa-

Ils partenaris Seraina Bickel pel cumün da Zernez, Thomas Meyer per Scuol, Verena Schütz chi maina pro'l CSEB la partiziun chüra, Marianne Lüthi da l'Uffizi da sandà chantunal ed Yves Weber da Radix Svizra in gövgia a Lavin.

FOTOS C. FEUERSTEIN

das tenor ella eir da las sportas existentas illas singulas fracziuns dals quatter cumüns. «Ellas sun stattas activas, han gnü differentas sezzüdas e realisà fingià ils prüms pass per diversas lavuors e novus sportas.» In gövgia han invidà ils respunsabels da quist proget a Ramosch ed a Lavin a duos «marchats d'ideas»: L'intent d'eira da survgnir üna prüma survista davart quai cha las gruppas da lavur han ra-

giunt fin uossa. «Singulas gruppas han fingià conclüs da lur progets, oters da quels sun amo in elavuraziun, i's trattaiya dad infuormar ingio chi's sta actualmaing e che chi's vuol ragiundscher fin la fin da l'on.»

Dapertuot dat pais a la cumpagnia

In tuots quatter cumüns giova la cumpagnia tanter las senioras e'ls seniors üna

gronda rolla: Scha quai nun existiva fingià vegnan uossa sports dapertuot gians cumünaiVELS. In Samignun organischan las damas chi lavuran pella Pro Senectute davomezdis per persunas d'età avanzada cun gös, rapreschantaziuns da films ed oter. «Üna tematica importanta a Valsot chi's less optimar amo es il sustegn da voluntaris chi mainan a persunas senioras chi nu sun plü uschè mobi-

las p. ex. a far cumischiuns», ha manzunà Feuerstein, «quai as lessa far eir a Scuol, qua as guarda schi nu's pudess dafatta s-chaffir üna sort 'hotline' per quels chi dovressan sustegn da voluntaris, p. ex. per ir a predgia, a concert o eir in butia.» A Zernez as prevezza d'optimar amo ils inscunters dal Tavolin 65+ ed a Susch as spera cha'l sviamaint dal cumün gnia realisà sco impromiss: «Causa il grond trafic tras cumün esa per persunas attempadas difficil da far ün pèr pass in cumün.»

Procurar pella comunicaziun

Üna tematica chi vain examinada in tuot ils quatter cumüns es la comunicaziun: «Co pudaina infuormar a las persunas d'età avanzada p. ex. davart sportas chi vegnan s-chaffidas?», ha cuntinuà la manadra dal proget, chi hajan eir badà cha blera glied i'ls cumüns d'Engiadina Bassa nu sapcha che sportas chi existan fingià i'ls cumüns e las fracziuns da la regiun. «Perquai lessan no dal CSEB cumpilar insembel cullas commembras 'ls commembers da las gruppas da lavur tant üna broschüra chi cuntegna las infuormaziuns generalas da la regiun sco eir far per mincha cumün flyers cullas sportas cumünalas specificas.» Dürant il prosem temp cuntinueschan las singulas gruppas i'ls quatter cumüns cun lur lavur a favur dals singuls progets. «Il böt es da pudair conclüder quella lavur fin d'utuon», ha dit Feuerstein, «il principi da november festagiara lura la finischiun da nos proget cun ün grond arandschamaint in sala cumünala da Scuol.»